

Ortografia to nie nuda

PODSTAWOWE ZASADY PISOWNI

Ó piszemy

- ❖ wtedy, kiedy wymienia się na **o**, **e**, **a** w innych formach danego wyrazu lub w wyrazach pokrewnych: np.

pokój – pokoje

siódmy - siedem

trójka – troje

szósty – sześć

(wpisz jeszcze własne przykłady)

-
- ❖ w zakończeniach:

- ów:

- w zakończeniach nazw miast i miejscowości: np. Kraków

(podaj własne przykłady)

- w zakończeniach dopełniacza liczby mnogiej rzeczowników rodzaju męskiego: np. chłopców, stołów

(podaj własne przykłady)

- ówka:

- np. klasówka, kartkówka

(podaj własne przykłady)

- wyjątki od tej zasady: zasuwka, skuwka

- -ówna:

- np. Mirkówna, Nowakówna

(podaj własne przykłady)

- ❖ na początku niektórych wyrazów: ósmy, ówczesny, ówdzie, ów
 - ❖ w wielu wyrazach pomimo braku wymiany na o, a, e: np. Góra, córka, który, ołówek
(podaj własne przykłady)
-

Ó nigdy nie piszemy na końcu wyrazów

U piszemy:

- ❖ w zakończeniach:
 - ulec, np.hamulec
(podaj własne przykłady)
.....
 - unek, np. pakunek
(podaj własne przykłady)
.....
 - unka, np.opiekunka
(podaj własne przykłady)
.....
 - utki, np. malutki
(podaj własne przykłady)
.....
 - ulka, np. brzydulka
(podaj własne przykłady)
.....
 - ula, np. matula
(podaj własne przykłady)
.....
 - uchna, np. córuchna
(podaj własne przykłady)
.....

- uszka, np. pietruszka
(podaj własne przykłady)

.....

- uszek, np. maluszek
(podaj własne przykłady)

.....

- uch, np. leniuch
(podaj własne przykłady)

.....

- ❖ w zakończeniach czasowników w w formie osobowej (także pomimo wymiany na o)

- uję, np. maluję
(podaj własne przykłady)

.....

- ujesz, np. malujesz
(podaj własne przykłady)

.....

- uje, np. maluje
(podaj własne przykłady)

.....

- ❖ zawsze na końcu wyrazu:

- np. stołu, dachu, statku
(podaj własne przykłady)

.....

RZ piszemy:

- ❖ wtedy, kiedy wymienia się na r w innych formach danego wyrazu lub w wyrazach pokrewnych, np. wierzyć – wiara
(podaj własne przykłady)

.....

❖ w zakończeniach:

- arz, np. piekarz
(podaj własne przykłady)

.....

- erz, np. rycerz
(podaj własne przykłady)

.....

- mierz, np. kątomierz
(podaj własne przykłady)

.....

- mistrz, np. zegarmistrz
(podaj własne przykłady)

.....

❖ po spółgłoskach:

- b, np. brzoskwinia
(podaj własne przykłady)

.....

- p, np. przyroda
(podaj własne przykłady)

.....

- d, np. drzewo
(podaj własne przykłady)

.....

- g, np. grzyb
(podaj własne przykłady)

.....

- t, np. strzała
(podaj własne przykłady)

.....

- k, np. krzak
(podaj własne przykłady)

.....

- ch, np. chrzan
(podaj własne przykłady)
.....
- j, np. spojrzenie
(podaj własne przykłady)
.....
- w, np. wrzask
(podaj własne przykłady)
.....

RZ nie piszemy:

- ❖ po spółgłoskach w niektórych wyrazach:
 - kształt, pszenica, pszczoła, wszystko, Pszczyna w różnych formach tych wyrazów i w wyrazach pokrewnych
- ❖ w przymiotnikach w stopniu wyższym i najwyższym z przyrostkiem – szy lub – ejszy,
 - np. lepszy – najlepszy krótszy – najkrótszy
(podaj własne przykłady)
.....
- ❖ w wyrazach z przedrostkiem ob-, od-: np. obżalować, odżywiać
(podaj własne przykłady)
.....

Ż piszemy:

- ❖ wtedy, kiedy wymienia się na: **g,dz,h,ż,z,s** w innych formach danego wyrazu lub w wyrazach pokrewnych
 - np. odważny – odwaga księża – ksiądz drużyna – druh
mrożonka – mróz zakażenie – zakaźny niżej – nisko
(podaj własne przykłady)
.....
- ❖ niekiedy w zakończeniach:
 - aż, np. pejzaż, sprzedaż

- eż, np. młodzież
 - w wyrazach zapożyczonych najczęściej z języka francuskiego, oznaczających rzeczy lub nazwy czynności
(podaj własne przykłady)
-

❖ po literach **l, ł, r, n**

- np. lżejszy
(podaj własne przykłady)
-

- np. małżeństwo
(podaj własne przykłady)
-

- np. skarżypyta
(podaj własne przykłady)
-

- np. rewanż
(podaj własne przykłady)
-

❖ w partykułach: -że, -ż

- np. także
(podaj własne przykłady)
-

- np. cóż
(podaj własne przykłady)
-

CH piszemy:

❖ wtedy, kiedy wymienia się na **sz**, w innych formach danego wyrazu lub w wyrazach pokrewnych

- np. mucha – muszka cicho -cisza
(podaj własne przykłady)
-

❖ zawsze na końcu wyrazów:

- np. słuch, mech, śmiech
(podaj własne przykłady)

.....

- wyjątek stanowi wyraz druh

❖ po literze s:

- np. schody, wschód
(podaj własne przykłady)

.....

***H* piszemy:**

❖ wtedy, kiedy wymienia się na **g, ż, dz, z**, w innych formach danego wyrazu lub w wyrazach pokrewnych

- np. wahać się - waga druh - drużyna błahy - błazen
(podaj własne przykłady wymiany)

.....

❖ w wyrazach z przedrostkiem:

- hipo, np. hipoteza
(podaj własne przykłady)

.....

- hiper, np. hiperbola
(podaj własne przykłady)

.....

- hydro, np. hydrologia
(podaj własne przykłady)

.....